9. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ

2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan öğrenme çıktılarından bazılarına yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

2. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Soru örneklerine ait öğrenme çıktıları, öğretmenlerimizin öğrenme çıktısı ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu öğrenme çıktılarına sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

Öğrenme Çıktısı: DKAB.9.3.2. İslam'da temel ibadetleri sınıflandırabilme

1. I. Ramazan orucu tutmak

II. Teravih namazı kılmak

III. Kurban kesmek

Numaralanmış ibadetlerin hükümlerini yazarak bu hükümleri açıklayınız.

Öğrenme Çıktısı: DKAB.9.3.4. Bakara suresi 21, Zariyat suresi 56 ve Hicr suresi 99. Ayetlerin mesajlarını özetleyebilme

2. "Kesin olan şey (ölüm) gelinceye kadar Rabb'ine kulluk et." (Hicr suresi, 99. ayet)

Bu ayette ibadet ile ilgili vurgulanan ilkeyi açıklayınız.

Öğrenme Çıktısı: DKAB.9.4.1. İslam'da ahlakın mahiyetini sorgulayabilme

3. "Ey iman edenler! Yapmadığınız şeyleri niçin söylüyorsunuz? Yapmadığınız şeyi söylemeniz, Allah katında çirkin bir davranıştır." (Saff suresi, 2 ve 3. ayetler)

Bu ayetlerde ahlakın hangi yönüne vurgu yapıldığını açıklayınız.

KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır. Bu tablolardaki örnek senaryolarda yer alan sorulardan bazıları tek, bazıları ise birden çok kazanıma erişme durumunu yoklamaktadır.

NOT: Konu soru dağılım tabloları öğretim programında yer alan tüm kazanımlar dikkate alınarak hazırlanmış ancak tabloda sadece soru sorulması planlanan kazanımlara yer verilmiştir.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı'na ve Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne aşağıdaki karekodları okutarak ulaşabilirsiniz.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı

Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği

5. SINIF 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI VE ÖRNEK SENARYOLAR

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğin benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

9. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ
2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 1

Ünite	Kazanımlar	Soru Sayısı
İSLAM VE İBADET	9.3.1. İslam'da ibadet kavramını ve ibadetin kapsamını açıklar.	1
	9.3.2. İslam'da ibadetlerin yapılış amacını ve önemini fark eder.	1
	9.3.3. İbadet yükümlülüğü ile ilgili bazı kavramları sınıflandırır.	2
	9.3.5. İbadetlerin, bireyin ahlaki gelişimi üzerindeki etkisini yorumlar.	1
GENÇLİK VE DEĞERLER	9.4.2. Gençlerin kişilik gelişiminde dinî ve ahlaki değerler ile örf ve âdetlerin yerini tartışır.	1

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
3 soru	*Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *1, 3, ve 4. sorular*
3 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *2, 5, ve 6. sorular*

Adı ve Soyadı: Sınıfı: Numarası:

SENARYO 1

Kazanım: 9.3.1. İslam'da ibadet kavramını ve ibadetin kapsamını açıklar.

1. Genel anlamda ibadet, kişinin inancını davranışlarına yansıtmasını ve Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak amacıyla yaptığı bütün güzel davranışları kapsar.

Bu cümleden hareketle ibadet kapsamında değerlendirilebilecek davranışlardan üçünü yazınız.

Kazanım: 9.3.2. İslam'da ibadetlerin yapılış amacını ve önemini fark eder.

2. Allah'ın insanın yapacağı ibadetlere ihtiyacı yoktur. Ancak insanın hayatı anlamlandırması bakımından ibadetlerin yapılış amaçları bulunmaktadır. Bu konuyla ilgili Kur'an'daki ayetlerden bazıları şunlardır:

- "… Allah'ın nimetlerini saymaya kalkışsanız bile sayamazsınız. Ancak insan çok zalimdir, çok nankördür." (İbrahim suresi, 34. ayet)
- "Bu kimseler iman edenler ve Allah'ı anarak gönülleri huzura kavuşanlardır. Bilesiniz ki gönüller ancak Allah'ı anarak huzura kavuşur." (Rad suresi, 28. ayet)

Bu ayetlerden hareketle ibadetlerin yapılış amaçlarından hangilerine ulaşılabileceğini yazınız.

SENARYO 1

Kazanım: 9.3.3. İbadet yükümlülüğü ile ilgili bazı kavramları sınıflandırır.

3. Dinen sorumluluk çağına gelmiş kimselerin davranışları "efalimükellefin" olarak adlandırılır.

a) Buna göre efalimükellefin kapsamında Allah'ın yapılmasını kesin olarak emrettiği davranışlar hangi kavramla ifade edilir?

b) Bu kavram çerçevesinde benimsenmesi gereken davranışlara iki örnek yazınız.

Kazanım: 9.3.3. İbadet yükümlülüğü ile ilgili bazı kavramları sınıflandırır.

4. Farz ve vacip ibadetler dışında Hz. Muhammed'in (sav) örnek davranışları ve tavsiyeleri hangi kavramla ifade edilir? Bu davranışlara ve tavsiyelere iki örnek yazınız.

SENARYO 1

Kazanım: 9.3.5. İbadetlerin, bireyin ahlaki gelişimi üzerindeki etkisini yorumlar.

5. Allah, müminlerin salih ameller işlemelerini, böylelikle manevi anlamda yücelmelerini istemektedir. Bu konuda Al-i İmran suresinin, 134. ayetinde şöyle buyrulmaktadır: "Allah'a hakkıyla kulluk edenler bollukta ve darlıkta Allah yolunda harcarlar, öfkelerini yenerler, insanları affederler…"

Bu açıklamada verilen ayete göre ibadetlerin bir mümine hangi ahlaki özellikleri kazandırması beklenmektedir? Yazınız.

Kazanım: 9.4.2. Gençlerin kişilik gelişiminde dinî ve ahlaki değerler ile örf ve âdetlerin yerini tartışır.

6. "Allah'a hakkıyla kulluk etme bilinciyle hareket eden gencin, yaşı ilerledikten sonra çokça kulluk etmeye başlayan ihtiyara üstünlüğü, peygamberlerin diğer insanlara üstünlüğü gibidir."

Bu hadisi "gençlerin kişilik gelişiminde dinî ve ahlaki değerlerin önemi" **bakımından değerlendiriniz.**

9. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ
2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 2

Ünite	Kazanımlar	Soru Sayısı
DİN VE İSLAM	9.2.5. Nisâ suresi 136. ayette verilen mesajları değerlendirir.	1
İSLAM VE İBADET	9.3.4. İslam'da ibadetlerin temel ilkelerini değerlendirir.	1
	9.3.6. Bakara suresi 177. ayette verilen mesajları değerlendirir.	1
GENÇLİK VE DEĞERLER	9.4.1. Değerlerin oluşumuna etki eden unsurları analiz eder.	1

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
4 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *Tüm sorular*

1. SINAV

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 9

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

SENARYO 2

Kazanım: 9.2.5. Nisâ suresi 136. ayette verilen mesajları değerlendirir.

1. "Ey iman edenler! Allah'a, Peygamberine, Peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba (yeniden) iman ediniz. Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve kıyamet gününü inkâr ederse tam manasıyla doğru yoldan sapmıştır." (Nisa suresi, 136. ayet)

Bu ayette Allah'ın müminlerden yeniden iman etmelerini istemesinin sebebini yorumlayınız.

Kazanım: 9.3.4. İslam'da ibadetlerin temel ilkelerini değerlendirir.

2. **İslam inancında Allah'a olan kulluğa gösteriş karıştırmanın şirk kabul edilmesi, ibadetlerin temel ilkelerinden hangisiyle örtüşmez? Açıklayınız.**

SENARYO 2

Kazanım: 9.3.6. Bakara suresi 177. ayette verilen mesajları değerlendirir.

3. Allah'a kulluk edilirken doğru bilgiye dayanmayan; içinde iman, ibadet ve ahlaki erdemlerin yer almadığı biçimsel birtakım alışkanlıklar İslam dini açısından bir önem taşımaz. Bu durum Bakara suresinin 177. ayetinde şöyle ifade edilmektedir: "Yüzlerinizi doğuya ve batıya çevirmeniz erdemlilik değildir. Asıl erdemli kişi Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaba ve peygamberlere iman eden; sevdiği maldan yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, yardım isteyenlere ve özgürlüğünü kaybetmiş olanlara harcayan; namazı kılıp zekâtı verendir. Böyleleri anlaşma yaptıklarında sözlerini tutarlar; darlıkta, hastalıkta ve savaş zamanında sabrederler. İşte doğru olanlar bunlardır ve işte muttakiler bunlardır."

Bu metne göre erdemli bir kimsede bulunması beklenen özelliklerden üçünü yazınız.

Kazanım: 9.4.1. Değerlerin oluşumuna etki eden unsurları analiz eder.

4. Toplum içerisinde yaşamak geçmişten günümüze belirli kurallarla düzenlenmiştir. Tarihî ve arkeolojik araştırmalar, dinin en eski toplumlardan itibaren var olduğu gerçekliğini ortaya koymaktadır.

Buna göre "haksız yere bir cana kıymanın, hile yapmanın, anne ve babaya kötü davranmanın ve yalancı şahitlik yapmanın" **geçmişte ve günümüzde kötü davranışlar arasında sayılmasında dinin etkisini açıklayınız.**